

освіти: світоглядно-педагогічні проблеми». К. : Педагогічна думка, 2007. 257 с.

4. Особенности образовательной системы Дании. Learning.ua. URL : <https://learning.ua/blog/201903/osoblyvosti-osvitnoi-systemy-danii/ru/>

5. Роляк А. О. Професійна підготовка вчителів у вищих навчальних закладах Данії : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2011. 20 с.

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ОСОБИСТОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ОБДАРОВАНОСТІ

Микола Євтух,

*доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член (академік) НАПН України,
Інститут педагогіки Національної академії педагогічних
наук України, м. Київ, Україна*

Ще у сиву давнину людство помітило, що індивіди відрізняються між собою як за здібністю до навчання, так і за здібностями до виконання різних видів діяльності. З тих пір ведеться невпинний пошук зовнішніх проявів зазначених здібностей, щоб на їх основі ще у дитячому віці визначити індивідуальні особливості кожної дитини, оптимально спрямувати її розвиток, що є запорукою її успішності у дорослому житті, прогресу людського суспільства.

Але, як можемо нині констатувати, природа глибоко заховала людську індивідуальність. Наскільки обдарована дитина і до чого у неї є талант, встановити не просто. Впродовж століть виконано незліченну кількість досліджень, опубліковано наукових праць і результатів спостережень, а в практичному сенсі досягнуто катастрофічно мало.

Немає однастайності у трактуванні суті обдарованості і таланту, валідних і надійних методик їх діагностики, консенсусу стосовно можливості і ефективності педагогічного впливу на

розвиток загальних і спеціальних здібностей індивіда. Аналіз одержаних результатів (зокрема зарубіжними авторами) з перелічених вузлових питань, які стосуються обдарованості і таланту, за останню чверть століття є свідченням цього.

На основі аналізу основних результатів, одержаних і опублікованих у провідних фахових періодичних виданнях зарубіжними авторами з проблем обдарованості і таланту доходимо висновку стосовно скромних наукових надбань, накопичених впродовж століть і за останню чверть століття у тому числі.

Як наслідок, природно замислитись над причинами зазначених ледь помітних у практичному сенсі завоювань. Безперечно, однією з причин такого стану у галузі обдарованості і таланту, зрештою, людських здібностей є складність об'єкта дослідження.

Інтелектуальний потенціал, одержаний індивідом при народженні, називають інтелектуальними задатками. Інтелектуальні задатки – це початкові інтелектуальні здібності, які з часом під впливом різних факторів розвиваються, стабілізуються і згасають. Рівень інтелекту – це рівень розвитку інтелектуальних здібностей індивіда. На сьогодні не винайдено жодного методу прямої фіксації рівня жодної з інтелектуальних здібностей. Усі способи діагностики інтелектуальних здібностей опосередковані інтелектуальною діяльністю.

Останнім часом набула поширення гіпотеза емоційного інтелекту. Емоційний інтелект репрезентує здібність обґрунтовано мислити (за умови використання емоцій) і використовувати емоції, щоб ефективніше мислити. Він включає здібності сприймати емоції та здобувати про них знання, розуміти, генерувати і рефлексивно регулювати емоції з метою підтримки емоційного та інтелектуального зростання. Емоційний інтелект пов'язаний із здібностями усвідомлювати значення емоцій та їх зв'язок, а також мислити на їх базі.

Емоції пов'язані з почуттями, що передають інформацію про зв'язок. Інтелект у цьому випадку пов'язаний із здатністю обґрунтовано мислити про цю інформацію. Слід зазначити, що нині переважно використовується чотири векторна модель емоційного інтелекту. Згідно з цією моделлю чотири області

здібностей чи умінь структурно репрезентують емоційний інтелект: сприймання емоцій; використання емоцій для підтримки мислення; усвідомлення сутності емоцій; управління емоціями.

Загалом кажучи, емоційний інтелект підвищує соціальну ефективність індивіда. Чим вищий емоційний інтелект, тим кращі соціальні зв'язки. Індивід з високим емоційним інтелектом може краще сприймати емоції, використовувати їх у мисленні, розуміти їхню суть, а також управляти емоціями. Розв'язання емоційних проблем вимагає менше когнітивних зусиль для такого індивіда. Такий індивід проявляє тенденцію бути на вищому рівні у вербальному, соціальному та інших інтелектах.

Джерела:

1. Євтух М. Б., Носко М. О., Волошук І. С. Психологія і педагогіка креативного розвитку обдарованої особистості: монографія. Чернігів, 2017. 600 с.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Ганна Жара,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка, м. Чернігів, Україна*

Метою дослідження є формулювання рекомендацій для викладачів закладів вищої освіти (ЗВО) щодо навчання майбутніх учителів запобігання професійним ризикам, відвертання раннього емоційного вигорання, збереження здоров'я і водночас досягнення успіху.

Експериментальне дослідження 2014–2019 рр. орієнтовано